

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Cyfarfod:	Cyngor Sir
Dyddiad:	14 Mai 2019
Teitl yr adroddiad:	Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – Fframwaith ar gyfer Taliadau i Aelodau yn 2019/20
Adroddiad gan:	Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd / Pennaeth Swyddogaeth – Adnoddau a Swyddog Adran 151
Pwrpas yr adroddiad:	Cadarnhau nifer y swyddi uwch gyflogau ar gyfer 2019/20

1.0 Cefndir

Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn annibynnol ar lywodraeth ganolog a lleol ac fe'i sefydlwyd yn y lle cyntaf i benderfynu ystod a lefelau lwfansau sy'n daladwy i gynghorwyr cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio. Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Panel lunio Adroddiad Blynyddol sy'n nodi'r math a'r lefelau o daliadau y mae awdurdodau'n gallu neu'n gorfod eu gwneud i'w haelodau ac i aelodau cyfetholedig.

Mae'r taliadau i aelodau, gan gynnwys taliadau i aelodau cyfetholedig, ar gyfer 2019/20 wedi eu pennu gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (Y Panel) yn ei adroddiad blynyddol dyddiedig Chwefror 2019. Gosodir y prif newidiadau yn yr adroddiad hwn. Mae angen adrodd i'r Cyngor ar y wybodaeth hon er mwyn cadarnhau nifer yr Aelodau sydd â hawl i dderbyn uwch gyflog. Mae Cyllideb y Cyngor ar gyfer 2019/20 yn seiliedig ar y ffigyrau newydd ac yn adlewyrchu'r costau ychwanegol.

Mae'r penderfyniadau yn adroddiad Chwefror 2019 yn weithredol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2019/20

2.0 Cyflog Sylfaenol

Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd cynnydd o £268 y flwyddyn yn lefel y cyflog sylfaenol blynyddol i £13,868 (cynnydd o 1.97% sy'n adfer lefel y cyflog sylfaenol i'r swm a dalwyd yn 2011).

3.0 Uwch Gyflogau

3.1 Nifer yr uwch gyflogau

Bydd y cyfyngiad ar nifer yr uwch gyflogau sy'n daladwy yn parhau, sef cyfanswm o 16 i Ynys Môn, gan gynnwys cyflogau dinesig. Mae'r ffigwr yma'n unol ag Adroddiad Atodol y Panel dyddiedig Rhagfyr 2017 ac, yn dilyn adolygiad yn ddiweddar, mae'r Panel wedi cadarnhau ar 22 Mawrth 2019 y bydd y cyfanswm o 16 yn parhau.

3.2 Taliadau i'r Pwyllgor Gwaith

Bydd yna gynnydd o £800 i aelodau'r Pwyllgor Gwaith, sy'n cynnwys y cynnydd o £268 i'r cyflog sylfaenol. Nid yw'r Panel wedi cynyddu'r uwch-gyflogau sy'n cael eu talu i ddeiliaid y swyddi hyn ers chwe mlynedd.

3.3 Cadeiryddion Pwyllgorau ac Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol mwyaf

Ni fydd cynnydd i uwch gyflog Cadeiryddion Pwyllgorau ac Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol mwyaf, ond mae'r cyfanswm a delir yn adlewyrchu'r cynnydd o £268 i'r cyflog sylfaenol.

3.4 Bandiau Uwch Gyflog

Uwch Gyflogau 2019/20 (sy'n cynnwys y cyflog sylfaenol):		
Band 1	Arweinydd Dirprwy Arweinydd	£44,100 £31,100
Band 2	Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith	£27,100
Band 3	Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir)	£22,568
Band 4	Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf	£22,568
Band 5	Arweinydd grŵp gwrthbleidiol arall*	£17,568

3.5 Uwch-gyflogau penodol neu ychwanegol

Mae'r Panel wedi caniatáu mwy o hyblygrwydd trwy roi darpariaeth i awdurdodau wneud cais am uwch-gyflogau penodol neu ychwanegol nad ydynt yn perthyn i'r fframwaith cydnabyddiaeth ariannol presennol, neu na ellid gwneud lle iddynt o fewn uchafswm uwch-gyflogau'r awdurdod. Os yw'r ychwanegiad arfaethedig yn cael ei gymeradwyo ac yn achosi i'r Cyngor fynd y tu hwnt i'r cap hwn, bydd hyn yn cael ei gynnwys yn y gymeradwyaeth, heblaw am Gyngorau Merthyr Tudful ac Ynys Môn¹.

3.6 Trefniadau Rhannu Swyddi

Mae rhai cyngorau wedi codi'r posibilrwydd o weithredu rhai swyddi ag uwchgyflogau yn ôl trefniant "rhannu swyddi". Mae'r Panel yn cefnogi'r egwyddor hon a chaiff y broses ei nodi ym Mharagraff 3.27 o'r Adroddiad Blynyddol

¹ Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 Adran 142 (5) Ni all y gyfran sy'n cael ei gosod gan y Panel yn unol ag is-adran (4) fod yn uwch na hanner cant y cant oni bai bod Gweinidogion Cymru wedi cydsynio i hynny.

Ni ellir mynd y tu hwnt i'r uchafswm statudol ar gyfer cabinetau felly bydd y ddau rannwr swydd yn cyfrif tuag at yr uchafswm. O dan y Mesur, nifer y bobl sy'n cael uwch-gyflog, nid nifer y swyddi ag uwch-gyflogau, sy'n cyfrif tuag at y cap. Felly, ar gyfer yr holl drefniadau rhannu swyddi bydd y cap uwch-gyflog yn cael ei gynyddu yn amodol ar yr uchafswm statudol o 50% o aelodaeth Cyngorau, neu uchafswm o 16 yn achos Ynys Môn.

3.7 Cyflogau Dinesig

Ar gyfer 2018/19, penderfynodd y Cyngor y dylid talu cyflogau dinesig lefel 3 i'r Pennaeth Dinesig a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig (sef £19,300 a £14,300).

Mae cyngorau wedi dweud yn gadarn wrth y Panel nad yw aelodau etholedig yn dymuno gwneud unrhyw ddewisiadau sy'n gofyn i'r cyngorau eu hunain gyfateb lefel gweithgareddau neu ddyletswyddau aelod penodol â lefel o gyflog ar gyfer y rôl. Mae pob dewis o'r fath bellach wedi'u dileu. Ar gyfer 2019/20, mae'r Panel wedi penderfynu ei bod yn rhaid talu cyflog:

£22,568 (Band 3) i bennaeth dinesig (pan fo'n cael ei dalu) a

£17,568 (Band 5) i ddirprwy bennaeth dinesig (pan fo'n cael ei dalu).

4.0 Penderfyniadau Newydd ar gyfer 2019/20

Tra bod yn penderfyniadau isod wedi'u hychwanegu ar gyfer 2019/20, nid yw'r gofynion ynddynt yn newydd gan eu bod wedi'u cynnwys yn flaenorol fel 'ffactorau allweddol sy'n sail i benderfyniadau'r Panel':

Penderfyniad 6:

- *Ni ddylai aelod etholedig gael cydnabyddiaeth ariannol am fwy nag un uwch-swydd o fewn ei awdurdod ef neu hi.*
- *Ni ddylid talu uwch-gyflog a chyflog dinesig i aelodau etholedig.*
- *Mae'r cyflog sylfaenol yn gymwysedig ym mhob uwch-gyflog a chyflog dinesig a delir.*
- *Os yw cyngor yn dewis bod â mwy nag un dirprwy arweinydd sy'n cael cydnabyddiaeth ariannol, dylid rhannu'r gwahaniaeth rhwng uwch-gyflog y dirprwy arweinydd ac aelodau gweithrediaeth eraill â nifer y dirprwy arweinwyr a'i ychwanegu at uwch-gyflog aelodau gweithrediaeth eraill er mwyn cyfrifo'r uwch-gyflog sy'n daladwy i bob dirprwy arweinydd.*

Penderfyniad 7:

Ni all aelodau sy'n cael uwch-gyflog ym Mand 1 neu Fand 2 gael cyflog gan unrhyw Awdurdod Parc Cenedlaethol neu Awdurdod Tân ac Achub y maent wedi'u penodi iddo.

Penderfyniad 8:

Ni all aelodau sy'n cael cyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn unrhyw dâl gan Gyngor Cymuned neu Dref y maent yn aelod ohono, ac eithrio costau teithio a chynhaliadau ac ad-daliadau o gostau gofal.

5.0 Penderfyniadau sy'n berthnasol i Aelodau Cyfetholedig

Mae penderfyniadau 36 a 37 isod wedi'u diweddarau i "**rhaid** i swyddog priodol" a "**Rhaid** talu ffioedd.." yn hytrach na'r gair 'Gall' a oedd yn y penderfyniadau hyn y llynedd:

Penderfyniad 36:

Rhaid i swyddog priodol yn yr awdurdod bennu ymlaen llaw a yw cyfarfod wedi'i drefnu ar gyfer diwrnod llawn ac fe delir ffi ar sail y penderfyniad hwn, hyd yn oed os yw'r cyfarfod yn gorffen cyn diwedd pedair awr.

Penderfyniad 37:

Rhaid talu ffioedd am gyfarfodydd a gweithgareddau eraill gan gynnwys pwyllgorau a gweithgoreu eraill (gan gynnwys grwpiau gorchwyl a gorffen), cyfarfodydd rhagarweiniol gyda swyddogion, hyfforddiant a phresenoldeb mewn cynadleddau neu unrhyw gyfarfod ffurfiol arall y gofynnir i aelodau cyfetholedig ei fynychu.

Mae penderfyniad 38 isod yn un newydd i aelodau cyfetholedig (ceir cyfeiriad at gefnogaeth i aelodau etholedig ym mhenderfyniadau 9 a 10):

Penderfyniad 38:

Rhaid i bob awdurdod sicrhau, trwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democraidd neu bwyllgor priodol arall, bod ei holl aelodau cyfetholedig sydd â phleidlais yn cael cymaint o gymorth ag sy'n angenrheidiol i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Dylai cymorth o'r fath fod heb gostau i'r aelod unigol.

6.0 Parcio Ceir Aelodau

Mae gan nifer o gynghorau drefniadau penodol ar gyfer eu haelodau o ran parcio ceir. Mae'r Panel o'r farn mai mater i gynghorau unigol yw penderfynu ar drefniadau gan gynnwys taliadau i a gan aelodau, ar yr amod ei fod yn benderfyniad ffurfiol gan y cyngor.

7.0 Argymhellion

Gofynnir i'r Cyngor:

- 7.1 gadarnhau y dylid talu uwch gyflogau ar gyfer yr 16 swydd canlynol yn ystod 2019/20:

Cadeirydd y Cyngor
Is-Gadeirydd y Cyngor
Arweinydd
Dirprwy Arweinydd
Aelodau eraill y Pwyllgor Gwaith (7)
Cadeiryddion y Pwyllgorau Sgriwtini (2)
Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion
Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu
Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol Mwyaf

7.2 awdurdodi swyddogion i newid Rhan 6 o Gyfansoddiad y Cyngor i adlewyrchu'r penderfyniadau a wnaed gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Marc Jones
Pennaeth Swyddogaeth – Adnoddau
a Swyddog Adran 151

7 Mai 2019

Papur cefndirol:- Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (Chwefror 2019)
<https://beta.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-02/pacga-adroddiad-blynyddol-2019.pdf>